

ماهنامه خبری داخلی بنیاد همدلان آینده‌نگر ایران (هاسب) - اسفند ماه ۱۴۰۰

تشکیل گروه‌های خودیار در راستای توسعه پایدار!

روایتی از "موسسه بین‌المللی توسعه خدمات مالی خرد روستا (تاک)"

برنامه تأمین مالی خرد (با رویکرد بانکداری پیوندی) با حمایت صندوق کشاورزی سازمان ملل متحد (ایفاد) و بانک کشاورزی و توسط موسسه بین‌المللی توسعه خدمات مالی خرد روستا (تاک)؛ از سال ۱۳۸۲ در کشور آغاز شد و از سال ۱۳۸۵ سازمان بهزیستی نیز به حامیان این برنامه پیوست. تاکنون ۱۸۰ روستا در ۲۲ استان کشور تحت پوشش این برنامه قرار گرفته است و ۴۵۰ گروه خودیار با عضویت بیش از ۷۰ هزار نفر تشکیل، توانمند و بانک‌پذیر شده‌اند. حامیان مالی برنامه در طول ۲۰ سال سابقه اجرائی در کشور، صندوق بین‌المللی ایفاد، بانک کشاورزی، سازمان بهزیستی، وزارت تعauen، کار و رفاه اجتماعی و صندوق کارآفرینی امید بوده‌اند.

اسس این برنامه بر شرکت فعالانه نهادهای کوچک مردمی بنام «گروه‌های خودیار» قرار دارد و جامعه هدف برنامه را روستاییان کم درآمد و آسیب‌پذیری تشکیل می‌دهند که در شرایط عادی دسترسی به منابع بانکی ندارند. چگونگی فرایند اجرای برنامه برای زنان روستایی، بالاترین فرصت مشارکت را برای آن‌ها فراهم کرده و فضای کافی برای شرکت زنان سرپرست خانوار را نیز فراهم می‌نماید. جذاً دسترسی پایدار به منابع مالی برای گروه هدف، مهم‌ترین دستاوردهای برنامه، توانمندسازی زنان کم درآمد و آسیب‌پذیری است که از طریق تشکیل و اداره صحیح نهادهای محلی و با اقتدار از روش‌های بهینه، نزد یک بانک بزرگ کشور، صاحب اعتبار شده‌اند، بدون آنکه چشم‌داشتی به کمک‌های بلاعوض و برخورداری از منابع دولتی داشته باشند. به گواهی گزارش‌های هیأت‌های اعزامی توسعه صندوق کشاورزی سازمان ملل متعدد، این برنامه در مرکز و غرب آسیا منحصربه‌فرد و در آسیای شرقی و جنوب شرقی کم‌نظیر شناخته شده است. هم‌چنین این برنامه برای انتخاب بهترین روش‌ها برای «توسعه پایدار در راه امنیت غذائی»، در نمایشگاه جهانی اکسپو ۲۰۱۵ در میلان ایتالیا، کاندیدا گردیده در گروه خود رتبه ششم در میان ۱۹۶ طرح دیگر از سرتاسر جهان را احراز نموده است.

تجربه کشورهای موفق در زمینه اجرای برنامه‌های تأمین مالی خرد و اعتبارات خرد نشان می‌دهد، در کنار کمک‌های مالی آژانس‌های سازمان ملل و بخش دولتی؛ گردآوری مجتبی قاجار سازمان‌ها، موسسات و بنیادهای خیریه نیز جزو حامیان برنامه تأمین مالی خرد هستند. در ایران نیز پس از تجربه ۲۰ ساله اجرای این برنامه با عاملیت اجرایی موسسه تاک و با حمایت سازمان ملل، بخش دولتی و بانک‌های عامل، برای اولین بار در کشور، حمایت مالی افراد و موسسات خیریه نیز از طریق بنیاد همدلان آینده نگر ایران (هاسب) فراهم گردیده و در حال حاضر برای استان سیستان و بلوچستان اجرائی شده است. امید است این امکان از طریق جذب حمایت ملی و بنیادهای خیریه، برای همه استان‌های کم برخوردار کشور فراهم گردد.

لازم به ذکر است در چند سال گذشته در جریان اجرای برنامه در استان سیستان و بلوچستان ۱۵۰ گروه خودیار در شمال استان تشکیل، توانمند و بانک پذیر شده بودند و در فاز توسعه با حمایت بنیاد هاسب مقرر شده ۱۰۰ گروه خودیار دیگر در جنوب استان با هدف توانمندسازی، ایجاد با توسعه کسب و کارهای خرد و ارتقاء معیشت روستاییان تشکیل و توانمند گردند که با عنایت به اهمیت و نیز اولویت این هدف برای طرفین، پس از انعقاد تفاهم‌نامه همکاری با حضور نمایندگان بنیاد هاسب و موسسه تاک در استان توسعه برنامه وارد فاز اجرایی شد که خلاصه اقدامات انجام شده تاکنون به شرح زیر می‌باشد:

- تشکیل دو گروه خودیار با حضور ۳۰ نفر از زنان روستا (هر گروه ۱۵ نفر) در روستایی موتور پلنگی شهرستان بمپور و نامگذاری گروهها به نامهای ساچان و یاسمن توسعه خود اعضا.

- برگزاری جلسه هماندیشی با هدف بررسی توانمندی‌ها و ظرفیت‌های روستای نوکجو شهرستان مهرستان، با حضور فرماندار، دهیار، شورا و ساکنان روستا، که در این جلسه راه اندازی گروه‌های خودیار و تمرکز بر چند نوع کسب و کار دارای قابلیت توسعه در روستا مورد بحث قرار گرفت.

- شکل گیری هسته اولیه یک گروه خودیار در روستای نورآباد بخش پارود شهرستان راسک پس از برپایه گزارش مرکز آمار ایران در سال ۱۳۹۸ نزدیکی ایام این استان را نشان می‌دهد.

در جویه بررسی شاخص‌های اقتصادی می‌توان به شاخص‌های بانکی هم رجوع کرد که دو شاخص‌های سپرده‌های قرض الحسن به سپرده‌های قرض الحسن اهمیت فراوانی دارد. براساس گزارش بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران در بهمن سال ۱۳۹۹ شاخص نسبت تسهیلات به سپرده استان سیستان و بلوچستان ۶۰ درصد است که در مقایسه با سایر استان‌های کشور در رتبه ۲۷ جای گرفته است.

شاخص تسهیلات قرض الحسن به سپرده‌های قرض الحسن نیز در گزارش شاخص‌های عدالت اجتماعی مرکز آمار به عنوان شاخص نیز منفی است، برمنامه‌یاری ارتقا مشارکت در سال ۱۳۹۸ در استان سیستان و بلوچستان ۳۱۸ بوده است که این استان را در میان استان‌های دیگر در رتبه ۳۱ قرار می‌دهد.

دعا شاخص اقتصادی و مالی دیگر نیز وجود دارد که می‌تواند وضعیت اقتصادی استان را تبیین کند و نشان دهد که استان سیستان و بلوچستان علیرغم ظرفیت‌های منطقه‌ای، جمعیتی و طبیعی دارای رتبه مناسبی در میان استان‌های کشور نیست و در اکثریت شاخص‌های اقتصادی نه تهازه میانگین کشوری نکر است، بلکه فاصله بسیار زیادی بین اینگین کشوری هم دارد.

بنیاد هاسب همراه بر رشد متوازن در توسعه پایدار تاکد داشته و از همین رو در موضوعات مختلفی چون آموزش و پرورش، بهداشت و سلامت، فرهنگ هنر و ورزش، سرمایه‌گذاری، تعوّن و امداد، توانمندسازی مهارت آموزی و اشتغال و همچنین زیرساخت، کارگروه‌های تشکیل داده و به میزان ظرفیت و توانایی‌های موجود در هر کارگروه فعالیت‌هایی داشته است.

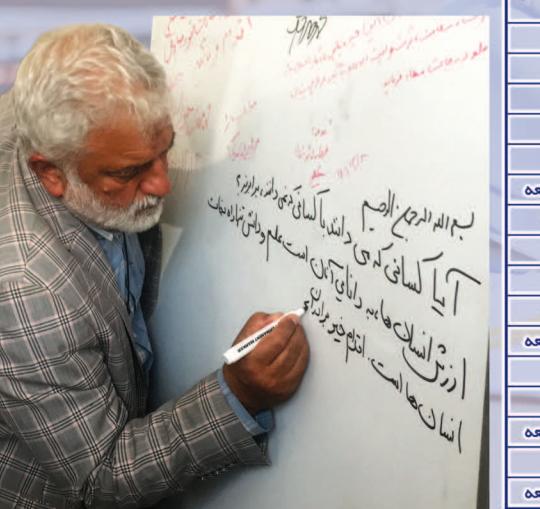
یکی از کارگروه‌های فعال، توانمندسازی، مهارت آموزی و اشتغال است که بنیاد هاسب موفق شد در موضوعاتی چون اجلاد صندوق‌های خرد و رسانی، کمک به کارآفرینی در جویه شبیلات و ایجاد تسهیلات کارآفرینی فعالیت داشته باشد.

امید که در کنار توجه به مدرسه‌سازی و کیفیت آموزش، توجه به ایجاد زیرساخت‌های بهداشتی و دیگر موضوعات، اشتغال و توانمندسازی در استان سیستان و بلوچستان مورد توجه عامه مردم خصوصاً خیرین بزرگوار گیرد.

طراف: محمد توحیدلو

پروژه‌هایی که در اسفند ماه ۱۴۰۰ کلنگ‌زنی یا افتتاح شده‌اند

ردیف	تاریخ	شهر - روستا	موضوع
۱	۱۲/۰۷	سریاز - میان	افتتاح دفترانه دفترانه فرزانگان
۲	۱۲/۰۷	سریاز - میان	مذاکرات نهایی انعقاد قرارداد لایبروی ۱۵ رشته فقات
۳	۱۲/۰۸	سریاز - میان	مهدی حسین محمدی
۴	۱۲/۰۸	سریاز - روستای دز	پروژه‌هایی و مشارکت در پروژه‌ها و هزینه‌های بنیاد همدلان آینده نگر ایران
۵	۱۲/۱۰	جاق - پشتکوه	می‌توانید به حساب پایانی ملایم بازیز نمایید
۶	۱۲/۱۰	جاق	کلنگ زنی ساخت سالان ورزشی بانوان
۷	۱۲/۱۰	جاق	آغاز پروژه لایبروی فقات شیخ فیروز
۸	۱۲/۱۰	ایراندگان - اسماعیل آباد	آغاز پروژه لایبروی فقات صدقی آباد
۹	۱۲/۱۰	ایراندگان - بیان	بهره برداری از آب شیرین کن
۱۰	۱۲/۱۰	ایراندگان - دوربیس	کلنگ زنی ساخت مدرسه ۳ کلاسه
۱۱	۱۲/۱۲	بمپور - امین آباد	حج حسین رضایی - موسسه رحمت واسعه
۱۲	۱۲/۱۲	بمپور - موتور پلنگی	تشکیل گروههای خودیار
۱۳	۱۲/۱۲	مهرستان - نوکجو	افتتاح فاز اول فقات نوکجو
۱۴	۱۲/۱۲	مهرستان - نوکجو	کلنگ زنی ساخت خانه بهداشت
۱۵	۱۲/۱۲	مهرستان - نوکجو	موسسه بین‌المللی خودیار
۱۶	۱۲/۱۳	کلیدر - پارود	حج حسین رضایی - موسسه رحمت واسعه
۱۷	۱۲/۱۳	راسک	افتتاح مدرسه شادران حسین خورسندیا
۱۸	۱۲/۱۳	شدیک - تلنگ	کلنگ زنی ساخت پایاک اور زنس جاده‌ای
۱۹	۱۲/۱۳	ستیزهار - تلنگ	حج حسین رضایی - موسسه رحمت واسعه
۲۰	۱۲/۱۳	دیران - تلنگ	کلنگ زنی ساخت زمین چمن مصنوعی
۲۱	۱۲/۱۴	کنارک	حج حسین رضایی - موسسه رحمت واسعه

توانمندسازی و اشتغال؛ گامی در توسعه پایدار

مجتبی قاجار

در شماره پیشین به معرفی سند‌آمایش و تاریخچه‌ای از طرح توسعه محور شرق در سیستان و بلوچستان پرداختیم، در این شماره به ویژگی‌های اقتصادی استان از دریجه اسناد توسعه و آمایش نگاهی خواهیم اداخた. طبق سالنامه آماری سال ۱۳۹۸، جمیعت استان ۱۴۰۰ نفر حود ۳۵۵ درصد جمیعت کشور است. تعداد کل شاغلین استان ۷۲۷۰۰ نفر حود ۲۰ درصد شاغلین مرد و حود ۲۰ درصد شاغلین زن و حود ۳۴ درصد شاغلین در بخش کشاورزی، ۴۴ درصد در بخش صنعت و معدن به کار مشغول هستند.

براساس گزارش مرکز آمار ایران، در سال ۱۳۹۵ در آمد سرانه استان سیستان و بلوچستان ۵۹۰ هزار تومان و در آمد سرانه استان ۱۳۹۵ در آمد سرانه استان ۱۳۹۶ نفر که حود ۸۰ درصد شاغلین مرد و حود ۲۰ درصد زنان هستند حود ۳۴ درصد شاغلین در بخش کشاورزی، ۴۴ درصد اشتغال زنان می‌باشد. هم‌چنان که اخلاقی درآمد سرانه هر تهرانی همراهی سه تا حود شش برابر یک سیستان و بلوچستانی بوده است.

محاسبه تولید ناخالص داخلی در استان هاشق قابل توجهی در برنامه‌بریزی منطقه‌ای و استانی دارد براساس گزارش مرکز آمار ایران، در سال ۱۳۹۶، سهم استان سیستان و بلوچستان از تولید ناخالص داخلی (GDP) کشور ۱۴۰۰ بوده است.

سهم استان سیستان و بلوچستان از لزیش افزوده تویلیدی کشور همواره کمتر از سهم استان به کشور ۳۱ در سال ۱۳۷۹ و سهم استان از تولید ناخالص داخلی در جنوب ایران به کشور ۳۴۷ در سال ۱۳۹۵ و هزار تومان اعلام شده بود همین مقایسه ساده میزان اختلاف درآمد سرانه استان را بیان می‌نماید. در حالی که اخلاقی درآمد سرانه هر تهرانی در همین سال ۱۴۰۰ بوده است، براساس گزارش مرکز آمار ایران، در سال ۱۳۹۶، سهم استان سیستان و بلوچستان ۱۴۰۰ بوده است.

استان سیستان و بلوچستان از میزان اشتغال نیز پیشتر از تولید ناخالص داخلی در همین سال ۱۴۰۰ بوده است. طبق محسابات مرکز آمار ایران نسبت گمراهی کمتر از سهم استان به کشور ۳۷ در سال ۱۳۹۶ گزارش شده اما سهم استان از تولید ناخالص داخلی در همین سال ۱۴۰۰ است. این در حالی است که با توجه به میزان اختلاف درآمد سرانه استان را بیان می‌نماید. در حالی که اخلاقی درآمد سرانه هر تهرانی در همین سال ۱۴۰۰ بوده است، براساس گزارش مرکز آمار ایران، در سال ۱۳۹۶، سهم استان سیستان و بلوچستان از تولید ناخالص داخلی در نظام تولید است. بهینه دیگر نرخ تولید ناخالص داخلی در جایگاه آخر از منظر نرخ مشارکت اقتصادی است. نرخ مشارکت اقتصادی به معنای میزان تمايل مردم به مشارکت در نظام تولید است. بهینه دیگر نرخ تولید ناخالص داخلی در جایگاه اخراج قرار می‌دهد. با توجه به اینکه استان های دیگر در رتبه ۱۹ نشان می‌دهد.

یکی از مؤلفه‌های کلان اقتصادی که می‌تواند وضعیت استان را از مساحت و جمعیت کشور بوده است. طبق محسابات مرکز آمار ایران نسبت گمراهی کمتر از سهم استان به کشور ۳۷ در سال ۱۳۹۶ گزارش شده اما سهم استان از تولید ناخالص داخلی در همین سال ۱۴۰۰ است. این در حالی است که با توجه به میزان اختلاف درآمد سرانه استان را بیان می‌نماید. در حالی که اخلاقی درآمد سرانه هر تهرانی در همین سال ۱۴۰۰ بوده است، براساس گزارش مرکز آمار ایران، در سال ۱۳۹۶، سهم استان سیستان و بلوچستان از تولید ناخالص داخلی در نظام تولید است. بهینه دیگر نرخ تولید ناخالص داخلی در جایگاه اخراج قرار می‌دهد. با توجه به اینکه استان های دیگر در رتبه ۱۹ نشان می‌دهد.

مشترک اقتصادی برای استان را نسبت گمراهی از تولید ناخالص داخلی در همین سال ۱۴۰۰ درآمد سرانه استان سیستان و بلوچستان سهم بیشتری از تولید ناخالص داخلی را در میزان تمايل مردم به مشارکت در نظام تولید دارد. براساس گزارش مرکز آمار ایران، در سال ۱۳۹۶، سهم استان سیستان و بلوچستان از تولید ناخالص داخلی در نظام تولید ۱۰۰٪ بوده است. براساس گزارش مرکز آمار ایران، در سال ۱۳۹۶، سهم استان سیستان و بلوچستان از تولید ناخالص داخلی در جایگاه اخراج قرار می‌دهد. با توجه به اینکه استان های دیگر در رتبه ۱۹ نشان می‌دهد.

مشترک اقتصادی برای استان را نسبت گمراهی از تولید ناخالص داخلی در همین سال ۱۴۰۰ درآمد سرانه استان سیستان و بلوچستان سهم بیشتری از تولید ناخالص داخلی در جایگاه اخراج قرار می‌دهد. با توجه به اینکه استان های دیگر در رتبه ۱۹ نشان می‌دهد.

